

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

D DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KAP.430.002.2017

Nr ewid. 47/2017/P/17/001/KAP

Informacja
o wynikach kontroli
wykonanie budżetu państwa w 2016 r.
w części 06 – Trybunał Konstytucyjny

Warszawa maj 2017 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w części 06 – Trybunał Konstytucyjny**

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej

B Skwarka

Bogdan Skwarka

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

[Signature]

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, *26.05.* 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie	4
II. Ocena kontrolowanej działalności.....	6
1. Ocena ogólna	6
2. Wnioski	6
III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa	7
1. Dochody budżetowe	7
2. Wydatki budżetu państwa.....	7
3. Sprawozdania.....	10
IV. Informacje dodatkowe	12
Załączniki	13

I. Wprowadzenie

Dysponentem części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny jest Prezes Trybunału Konstytucyjnego. Jest on jednocześnie dysponentem III stopnia środków budżetu państwa. Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym¹, Trybunał Konstytucyjny (zwany dalej TK) jest organem władzy sądowniczej powołanym w celu wykonywania kompetencji określonych w Konstytucji. W zakresie wykonywania budżetu Prezesowi Trybunału przysługują uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych². Organizacyjne i administracyjne warunki pracy TK zapewnia Prezes Trybunału oraz podległe mu Biuro Trybunału³. Dysponent części 06 nie posiada jednostek podległych i nadzorowanych. W ramach części 06 finansowano zadania z zakresu działalności orzeczniczej i obsługi TK, a także wydatki na świadczenia społeczne i uposażenia na rzecz sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku wraz z dodatkami do tych uposażeń. Dysponent części 06 realizuje budżet w układzie zadaniowym w ramach dwóch funkcji państwa (1. Zarządzanie państwem i 13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodzin), dwóch zadań (1.4. Działalność orzecznicza i obsługa TK oraz 13.2. Świadczenia społeczne) i dwóch podzadań (1.4.1. Działalność orzecznicza i obsługa TK i 13.2.6. Uposażenia dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku i uposażenia rodzinne) oraz czterech działań (1.4.1.1. Kontrola hierarchicznej zgodności norm prawnych, 1.4.1.2. Obsługa merytoryczna i organizacyjna TK, 13.2.6.1. Uposażenia dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku oraz dodatki do tych uposażeń, 13.2.6.3. Uposażenia rodzinne oraz dodatki do tych uposażeń).

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2016⁴ (dalej ustawa budżetowa) w części 06 – Trybunał Konstytucyjny.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych⁵,
- wykonanie wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2016 oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych,
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶ (dalej ufp).

Zrealizowane w 2016 r. w części 06 dochody wyniosły 91,1 tys. zł.

W 2016 r. w części 06 zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 30 341,2 tys. zł. Udział wydatków tej części w wydatkach budżetu państwa wyniósł 0,01%.

¹ Dz. U. poz. 2072. Art. 1 tej ustawy wszedł w życie z dniem 20 grudnia 2016 r. na mocy art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074). W okresie od 16 sierpnia do 19 grudnia 2016 r. obowiązywał art. 1 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1157, ze zm.), a w okresie do 15 sierpnia 2016 r. art. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 293).

² Art. 14 ust. 2 ustawy o TK z 2015 r., art. 19 ust. 2 ustawy o TK z 2016 r., art. 14 ust. 2 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed TK.

³ Art. 121 ust. 1 ustawy o TK z 2015 r. oraz art. 18 ust. 1 ustawy o TK z 2016 r.

⁴ Ustawa budżetowa na 2016 r. z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz.U. poz. 278, ze zm.).

⁵ Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r., kontrola dochodów budżetowych w tej części została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

⁶ Dz.U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.

W części 06 budżetu państwa nie planowano i nie realizowano wydatków na projekty finansowane w ramach budżetu środków europejskich.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷.

⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

II. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna⁸

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 06 – Trybunał Konstytucyjny.

W wyniku kontroli 13,0% zrealizowanych wydatków budżetu państwa w części 06 stwierdzono, że zostały one poniesione (poza przypadkiem opisanym poniżej) z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych.

Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w układzie zadaniowym wydatków.

Stwierdzona w trakcie kontroli nieprawidłowość polegała na dokonaniu w 2016 r. wydatków w kwocie 26,0 tys. zł⁹ na organizację pożegnań (w tym kolacji) dla 2 sędziów Trybunału Konstytucyjnego w związku z zakończeniem ich kadencji, co stanowiło naruszenie zasady wydatkowania środków publicznych wyrażonej w art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp. Wydatki te nie mieściły się w zakresie zadań jednostki budżetowej. Powyższa nieprawidłowość świadczy o tym, że sprawowane przez dysponenta części 06 nadzór i kontrola nad wykonywaniem budżetu, o których mowa w art. 175 ust. 1 i 2 ufp nie były w pełni skuteczne. Zgodnie z przyjętymi przez NIK kryteriami oceny, nieprawidłowość ta nie spowodowała obniżenia oceny.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w 2016 r. w części 06 – Trybunał Konstytucyjny przedstawiona została w załączniku 4 do niniejszej informacji.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzenia przez dysponenta części 06 – Trybunał Konstytucyjny rocznych sprawozdań za 2016 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1)

oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

2. Wnioski

Po kontroli wykonania budżetu państwa w części 06 – Trybunał Konstytucyjny w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli wniosowała o dokonywanie wydatków wyłącznie w ramach realizowanych zadań w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

⁸ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

⁹ Podobne wydatki w kwocie 46,7 tys. zł na organizację pożegnań dla 5 sędziów TK zrealizowano także w 2015 r.

III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa

1. Dochody budżetowe

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r., kontrola dochodów budżetowych w części 06 – Trybunał Konstytucyjny została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

W ustawie budżetowej dochody budżetu państwa w części 06 zostały zaplanowane w kwocie 50,0 tys. zł. Zrealizowano dochody w kwocie 91,1 tys. zł, tj. 182,2% kwoty planowanej, głównie z tytułu sprzedaży wydawnictw Trybunału Konstytucyjnego (kwota 48,1 tys. zł¹⁰) i zwrotów nadpłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (kwota 43,0 tys. zł¹¹). W porównaniu do 2015 r. wykonane dochody były niższe o 43,1% (o 68,9 tys. zł) z powodu niewystąpienia w 2016 r. kar za nieterminowe wykonanie zamówienia publicznego, jak i zwrotu opłat za aplikację radcowską pracownika.

Zestawienie dochodów budżetowych w 2016 r. według klasyfikacji budżetowej, przedstawiono w załączniku nr 1 do niniejszej informacji.

Na koniec 2016 r., według sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 06 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 797,1 tys. zł, które w całości były zaległościami. Ich wysokość była równa kwocie zaległości ogółem wykazanej na koniec 2015 r. Zaległości dotyczyły wierzytelności (z tytułu odstąpienia od umowy) objętych wnioskiem TK o wszczęcie egzekucji przeciwko firmie zewnętrznej¹².

2. Wydatki budżetu państwa

Wydatki budżetu państwa w części 06 zostały zrealizowane w 2016 r. w kwocie 30 341,2 tys. zł, co stanowiło 95,8% planu po zmianach (31 663,0 tys. zł). Wydatki TK na 2016 rok zostały zaplanowane wstępnie w wysokości 33 950,0 tys. zł (tj. na poziomie 108,6% wydatków na rok 2015). Podczas prac nad ustawą budżetową na 2016 r. zmniejszono plan wydatków o 3 300,0 tys. zł do ostatecznej wysokości 30 650,0 tys. zł. Zmniejszenie dotyczyło wydatków bieżących o 1 890,0 tys. zł i wydatków majątkowych o kwotę 300,0 tys. zł, a także wydatków na uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne o kwotę 1 110,0 tys. zł, które zaplanowano w Dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (na wypłatę należnych w 2016 r. osobom uprawnionym uposażeń w stanie spoczynku i świadczeń rodzinnych). W porównaniu do roku 2015 nastąpił nieznaczny spadek wydatków o 65,9 tys. zł, tj. o 0,2%.

Zestawienie wydatków budżetowych w 2016 r. według klasyfikacji budżetowej przedstawiono w załączniku nr 2 do niniejszej informacji.

Wydatki w części 06 według grup ekonomicznych przedstawiały się następująco:

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 6 551,2 tys. zł (21,6% wydatków w części), co stanowiło 99,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2015 r. wydatki te były wyższe o 1 239,9 tys. zł, tj. o 23,3%. Najwyższe wydatki (6 522,0 tys. zł) zostały poniesione na wypłaty uposażeń sędziów w stanie spoczynku i uprawnionych rodzin. Wydatki te wzrosły w 2016 r. m.in. ze względu na wzrost podstawy naliczania uposażenia sędziów TK (w 2015 r. podstawa naliczania wynagrodzenia wyniosła 3 739,97 zł, zaś w 2016 r. 3 854,88 zł) oraz wypłaty świadczeń dla dwóch sędziów TK, których kadencja zakończyła się w 2016 r.

¹⁰ Dochody sklasyfikowane w § 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych.

¹¹ Dochody sklasyfikowane w § 0970 Wpływy z różnych dochodów.

¹² Trwa postępowanie upadłościowe – likwidacyjne.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły 23 549,4 tys. zł (77,6% wydatków w części), co stanowiło 95,3% planu po zmianach. Były one niższe niż w 2015 r. o 777,8 tys. zł, tj. o 3,2%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 19 664,6 tys. zł (98,0% planu po zmianach) oraz na zakupy towarów i usług 2 866,1 tys. zł. Wydatki na wynagrodzenia (z pochodnymi) wzrosły w porównaniu do 2015 r. o 730,8 tys. zł (o 3,9%), natomiast wydatki na zakup towarów i usług były niższe o 1 152,0 tys. zł (o 28,7%) niż w 2015 r. Jak wyjaśnił p.o. Szefa Biura TK wydatki te były niższe ze względu na: mniejszą dynamikę działalności TK w zakresie orzecznictwa (trzech sędziów nie orzekało, nie zamawiało opinii, analiz, ekspertyz, tłumaczeń), ograniczenie współpracy międzynarodowej, a także rezygnację z zaplanowanych zadań związanych z obchodami trzydziestolecia TK.

Przeciętne zatrudnienie¹³ w 2016 r. w części 06 wyniosło 134 osoby i było o jedną osobę niższe, niż w 2015 r. (135 osób). Przeciętne zatrudnienie w grupie pracowników nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzenia wynosiło 119 osób (o jedną osobę mniej, niż w 2015 r.), a w grupie sędziów 15 osób i pozostało na niezmiennym poziomie. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego w 2016 r. wyniosło 10 928,6 tys. zł¹⁴ i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2015 r. (10 472,3 zł) było wyższe o 456,3 zł, tj. o 4,4%. Wzrost wynagrodzenia w grupie pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzenia wynikał z podwyżek płac (po 6 latach tzw. zamrożenia płac), a w grupie sędziów wzrostem podstawy naliczania wynagrodzenia.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w 2016 r. przedstawiono w załączniku nr 3 do niniejszej informacji.

Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 240,6 tys. zł (0,8% wydatków w części), w całości na zakupy inwestycyjne (§6060), co stanowiło 60,1% planu po zmianach. W porównaniu do 2015 r. wydatki te były niższe o 527,9 tys. zł, tj. o 68,7%. Jak podał p.o. Szefa Biura TK wykonanie wydatków w kwocie niższej od ustalonego limitu było spowodowane unieważnieniem części postępowania o zamówienia publiczne na zakup komputerów stacjonarnych i notebooków, ponieważ oferty nie spełniały wymagań zamawiającego.

Zobowiązania w części 06 na koniec 2016 r. wyniosły 1 426,6 tys. zł i były wyższe o 4,9% niż kwota zobowiązań na koniec 2015 r. Wśród zobowiązań największy udział miały zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia wraz z pochodnymi (1 394,2 tys. zł). Na koniec 2016 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Badaniem NIK objęto prawidłowość realizacji wydatków budżetu państwa w 2016 r. (w tym prawidłowość wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz stosowania wyłączeń ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁵ – dalej ustawa Pzp) w kwocie 3 955,4 tys. zł (na świadczenia na rzecz osób fizycznych¹⁶ – 2 743,1 tys. zł, bieżących – 971,7 tys. zł¹⁷ i majątkowych – 240,6 tys. zł), na podstawie próby wydatków poniesionych w 2016 r. w Trybunale Konstytucyjnym, obejmującej 13,0% wydatków budżetu państwa w części 06¹⁸.

¹³ Według sprawozdania Rb-70 *kwartalne sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach*, w przeliczeniu na pełne etaty.

¹⁴ Według sprawozdania Rb-70 *kwartalne sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach*, w którym ujmowane są wynagrodzenia finansowane z budżetu państwa i z budżetu środków europejskich.

¹⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm.

¹⁶ Badano wydatki z § 3110 Świadczenia społeczne.

¹⁷ W badanej próbie wydatków bieżących uwzględniono wydatki (na kwotę 26,0 tys. zł) na organizację kolacji pożegnalnych dla 2 sędziów w związku z zakończeniem ich kadencji w TK. Badanie rozszerzono o wydatki z 2015 r. (kwota 46,7 tys. zł) na organizację kolacji pożegnalnych dla 5 sędziów w związku z zakończeniem ich kadencji w TK.

¹⁸ Próba dotyczyła wydatków wylosowanych metodą monetarną MUS (metoda statystyczna, w której prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej dowodem) w wysokości 1 080,5 tys. zł (82 zapisy) i dobranych celowo według osądu kontrolera w wysokości 2 874,9 tys. zł (39 zapisów).

Badaniem objęto prawidłowość stosowania procedur określonych w ustawie Pzp w odniesieniu do trzech postępowań o zamówienia publiczne o łącznej wartości 371,3 tys. zł, udzielonych przez Trybunał Konstytucyjny w trybie przetargu nieograniczonego (dwa postępowania) i zapytania o cenę.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym oraz umowami, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami, za wyjątkiem przypadku opisanego poniżej. Badanie prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączeń stosowania ustawy Pzp nie wykazało nieprawidłowości. W wyniku analizy badanych postępowań nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy Pzp.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na wydatkowaniu w ramach wydatków bieżących kwoty 26,0 tys. zł¹⁹ na organizację pożegnań dla 2 sędziów Trybunału Konstytucyjnego w związku z zakończeniem ich kadencji. Sfinansowano m.in. usługi cateringowe (w siedzibie TK) oraz gastronomiczne (kolacje w restauracjach) wraz z dowozem, usługi fotograficzne, oprawę dorobku orzeczniczego sędziów (książkowe).

Wydatki te, w ocenie NIK, naruszają zasadę wyrażoną w art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a upf, która stanowi, że wydatki powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Trybunał jest organem władzy sądowniczej powołanym w celu wykonywania kompetencji określonych w Konstytucji i ustawach²⁰. Głównym jego zadaniem jest działalność orzecznicza oraz rozstrzyganie sporów kompetencyjnych pomiędzy centralnymi konstytucyjnymi organami państwa. Koszty pożegnań sędziów, które zostały sfinansowane z wydatków bieżących TK nie służyły realizacji zadań Trybunału.

W złożonych wyjaśnieniach po. Szefa Biura Trybunału Konstytucyjnego Pan Mariusz Muszyński podał m.in., że ww. wydatki (...) *nie miały związku z realizacją zadań bieżących Trybunału. (...) Nie osiągnięto jakichkolwiek efektów z zakresu realizacji konstytucyjnych ustawowych funkcji Trybunału. Nie jest znana podstawa prawna dokonania wydatków z budżetu TK związanych z organizacją pożegnań sędziów odchodzących w stan spoczynku (...)*. Wskazał również, że zdaniem kierownictwa Trybunału przy wydatkowaniu w/w środków budżetowych w Trybunale Konstytucyjnym zawiodła kontrola zarządcza oraz poinformował, że obecne kierownictwo Trybunału zakazało organizacji tego rodzaju spotkań.

Zdaniem NIK nadzór i kontrola nad realizacją budżetu, o których mowa w art. 175 ust. 1 i 2 upf, nie były w pełni skuteczne, ponieważ w odniesieniu do wyżej opisanej nieprawidłowości niewystarczająco zadziałały mechanizmy kontroli finansowej (§7 i §12 regulaminu kontroli zarządczej w Biurze TK z 2014 r.²¹ oraz § 16 i 17 regulaminów kontroli zarządczej w Biurze TK z 2016 r.²²) w zakresie przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków. Zobowiązani do takiej kontroli byli Dyrektor Zespołu Prezydialnego (podpisujący zapotrzebowania na dokonanie zakupu dostaw i usług), Dyrektor Zespołu Administracyjno-Gospodarczego (akceptująca te zapotrzebowania), główny księgowy (potwierdzający prawidłowość tej operacji) oraz Szef Biura TK odpowiedzialny jako kierownik jednostki za całość gospodarki finansowej.

¹⁹ Kwota 26,0 tys. zł stanowi 0,09% wydatków ogółem oraz 0,11% wydatków bieżących w części 06 w 2016 r. Podobne wydatki w kwocie 46,7 tys. zł na organizację pożegnań dla 5 sędziów TK zrealizowano także w 2015 r. Łącznie w 2015 r. i 2016 r. ze środków budżetu TK wydatkowano 72,7 tys. zł na organizację pożegnań dla 7 sędziów TK w związku z zakończeniem ich kadencji.

²⁰ Art. 1 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz art. 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z 2016 r. i 2015 r.

²¹ Zarządzenie nr 2/14 Szefa Biura Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 stycznia 2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli zarządczej w Biurze Trybunału Konstytucyjnego.

²² Zarządzenie nr 9/2016 z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli zarządczej w Biurze Trybunału Konstytucyjnego (obowiązujący od 1 czerwca 2016 r.), które zmieniono zarządzeniem nr 23/2016 (obowiązujący od 22 listopada 2016 r.).

Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Wydatki w Trybunale Konstytucyjnym w 2016 r. zostały poniesione na działalność orzeczniczą sędziów, obsługę TK oraz świadczenia społeczne (uposażenia sędziów w stanie spoczynku). W efekcie zrealizowanych wydatków majątkowych (240,6 tys. zł²³) wymieniono windę w siedzibie Trybunału Konstytucyjnego (180,2 tys. zł) oraz zakupiono sprzęt komputerowy i urządzenia do infrastruktury sieciowej²⁴ (60,4 tys. zł).

Badanie realizowanych w części 06 podzadań 1.4.1 – *Działalność orzecznicza i obsługa TK* i 13.2.6 – *Uposażenia dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku i uposażenia rodzinne* pod względem prawidłowości określenia celów dla tych podzadań i mierników realizacji celów, rzetelności monitoringu mierników oraz stopnia osiągnięcia zaplanowanych celów wykazało, że:

- cel podzadania 1.4.1 *Działalność orzecznicza i obsługa TK* (Uzyskanie możliwie najlepszych efektów działalności orzeczniczej TK) i miernik realizacji celu (Przeciętny czas wydania orzeczenia w sprawie od daty wpływu do zakończenia sprawy) zostały określone zgodnie z wymaganiami noty budżetowej²⁵. Wartość miernika realizacji celu podzadania była lepsza, niż planowano (planowano 19 miesięcy, a zrealizowano na poziomie 17 miesięcy),
- cel podzadania 13.2.6 *Uposażenia dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku i uposażenia rodzinne* (Sprawna realizacja ustawowo określonych świadczeń sędziom w stanie spoczynku oraz ich rodzinom) i miernik realizacji celu (Procent wypłacanych świadczeń wolnych od nadpłat i niedopłat) zostały określone zgodnie z wymaganiami noty budżetowej. Wartość miernika realizacji celu podzadania została osiągnięta na założonym poziomie (planowano $\geq 99,8\%$, a zrealizowano na poziomie 100%).

Monitoring mierników prowadzony był na podstawie rzetelnych źródeł danych (kwartalne analizy wykonania budżetu na podstawie sprawozdań opisowych z dołączonymi wykazami tabelarycznymi oraz comiesięczne zestawienia wykonania dochodów i wydatków obrazujące stopień wykorzystania środków w stosunku do planu oraz upływu czasu).

3. Sprawozdania

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez dysponenta części 06 – Trybunał Konstytucyjny rocznych sprawozdań budżetowych za 2016 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1)

oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania roczne zostały sporządzone przez dysponenta części 06 terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej²⁶,

²³ Badaniem kontrolnym objęto 100% wydatków majątkowych.

²⁴ NAS (Network Attached Storage) – to urządzenie pamięci masowej podłączone do sieci, umożliwiające przechowywanie i uzyskiwanie dostępu do danych.

²⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2016 r. (Dz. U. poz. 955, ze zm.).

²⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.).

sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²⁷, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²⁸. Sprawozdania sporządzono prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań.

²⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773).

²⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. Nr 298 poz. 1766).

IV. Informacje dodatkowe

Wystąpienie pokontrolne zostało skierowane do Prezesa Trybunału Konstytucyjnego w dniu 28 kwietnia 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli wniosła o dokonywanie wydatków wyłącznie w ramach realizowanych zadań w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe w części 06 – Trybunał Konstytucyjny

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem część 06 – Trybunał Konstytucyjny, z tego:	160,0	50,0	91,1	56,9	182,2
1.	Dział 751 – Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	160,0	50,0	91,1	56,9	182,2
1.1.	Rozdział 75102 – Naczelne organy sądownictwa	160,0	50,0	91,1	56,9	182,2
1.1.1.	§ 0580 Wpływy z tytułu kar pieniężnych	8,6	0	0	0	0
1.1.2.	§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	81,4	15,0	48,1	59,1	320,7
1.1.3.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	70,0	35,0	43,0	61,4	122,9

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016 znowelizowana 20 października 2016 r.

Załącznik 2. Wydatki budżetu państwa w części 06 – Trybunał Konstytucyjny

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						% ²⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem część 06 – Trybunał Konstytucyjny, z tego:	30 407,1	30 650,0	31 663,0	30 341,2	99,8	99,0	95,8
1.	Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	25 125,4	25 140,0	25 140,0	23 819,2	94,8	94,7	94,7
1.1.	Rozdział 75102 – Naczelne organy sądownictwa	25 125,4	25 140,0	25 140,0	23 819,2	94,8	94,7	94,7
1.1.1.	§ 3020 Wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	29,6	30,0	30,0	29,1	98,3	97,0	97,0
1.1.2.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki do planowania §§ 421, 426, 428, 430, 436, 438, 439	-	2 650,0	2 615,0	-	-	-	-
1.1.3.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe	10 644,9	11 550,0	11 588,0	11 521,7	108,2	99,8	99,4
1.1.4.	§4030 Wynagrodzenia osobowe sędziów	5 187,2	5 300,0	5 100,0	4 889,1	94,3	92,2	95,9
1.1.5.	§4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1 133,1	1 201,0	1 163,0	1 162,4	102,6	96,8	99,9
1.1.6.	§ 4090 Honoraria autorskie	390,7	320,0	170,0	60,5	15,5	18,9	35,6
1.1.7.	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	1 771,8	2 057,0	2 007,0	1 887,4	106,5	91,8	94,0
1.1.8.	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	196,8	295,0	210,0	204,0	103,7	69,2	97,1
1.1.9.	§ 4140 Wpłaty na PFRON	154,3	0,0	162,0	159,4	103,3	0,0	98,4
1.1.10.	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	150,7	147,0	242,0	203,7	135,2	138,6	84,2
1.1.11.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	742,6	0,0	0,0	547,6	73,7	0,0	0,0
1.1.12.	§ 4240 Zbiory biblioteczne	61,0	51,0	51,0	44,4	72,8	87,1	87,1
1.1.13.	§ 4260 Zakup energii	356,8	0,0	0,0	351,4	98,5	0,0	0,0
1.1.14.	§ 4270 Zakup usług remontowych	1137,2	672,0	735,0	643,6	56,6	95,8	87,6
1.1.15.	§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	6,4	0,0	0,0	9,9	154,7	0,0	0,0
1.1.16.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	1 621,2	0,0	0,0	1 190,4	73,4	0,0	0,0
1.1.17.	§ 4360 Zakup usług telefonii komórkowej	74,7	0,0	0,0	63,5	85,0	0,0	0,0
1.1.18.	§ 4380 Tłumaczenia	7,2	0,0	0,0	10,5	145,8	0,0	0,0
1.1.19.	§ 4390 Ekspertyzy i opinie	11,0	0,0	0,0	4,8	43,6	0,0	0,0

1.1.20.	§ 4410 Podróże służbowe krajowe	204,9	226,0	256,0	249,6	121,8	110,4	97,5
1.1.21.	§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	185,3	139,0	109,0	57,6	31,1	41,4	52,8
1.1.22.	§ 4430 Różne opłaty i składki	50,3	47,0	47,0	46,8	93,0	99,6	99,6
1.1.23.	§ 4440 Odpisy na ZFŚS	159,3	165,0	165,0	158,1	99,2	95,8	95,8
1.1.24.	§ 4480 Podatek od nieruchomości	41,2	42,0	42,0	41,0	99,5	97,6	97,6
1.1.25.	§ 4520 Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządów terytorialnych	8,8	10,0	10,0	8,8	100	88,0	88,0
1.1.26.	§ 4610 Koszty postępowania sądowego	9,9	10,0	10,0	9,0	90,9	90,0	90,0
1.1.27.	§ 4700 Szkolenia pracowników	20,0	28,0	28,0	24,3	121,5	86,8	86,8
1.1.28.	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne	768,5	200,0	400,0	240,6	31,3	120,3	60,2
2.	Dział 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	5 281,7	5 510,0	6 523,0	6 522,0	123,5	118,4	100,0
2.1.	Rozdział 75312– Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne	5 281,7	5 510,0	6 523,0	6 522,0	123,5	118,4	100,0
2.1.1.	§ 3110 Świadczenia społeczne	5 281,7	5 510,0	6 523,0	6 522,0	123,5	118,4	100,0

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

¹⁾ Ustawa budżetowa rok 2016 znowelizowana 20 października 2016 r.

²⁾ Zaokrąglenia dokonano do jednego miejsca po przecinku.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 06 – Trybunał Konstytucyjny

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015			Wykonanie 2016			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób ²⁾	tys. zł	Zł	osób ²⁾	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia ³⁾ w tym:	135	16 965,1	10 472,3	134	17 573,2	10 928,6	104,4
1.	Dział 751 – Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	135	16 965,1	10 472,3	134	17 573,2	10 928,6	104,4
1.1.	rozdział 75102 Naczelné organy sądownictwa	135	16 965,1	10 472,3	134	17 573,2	10 928,6	104,4
1.1.1.	01 – osoby nie objęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń	120	11 440,0	7 944,4	119	12 338,3	8 640,3	108,8
1.1.2.	09 – sędziowie	15	5 525,1	30 695,2	15	5 234,8	29 082,5	94,7

¹⁾ Zgodnie z przepisami § 20 pkt 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy (§ 401-405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Celnej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).

²⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

³⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik 4. Kalkulacja oceny ogólnej w części 06 – Trybunał Konstytucyjny

Oceny wykonania budżetu w części 06 – Trybunał Konstytucyjny dokonano stosując kryteria²⁹ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2016 roku³⁰.

Dochody: 91,1 tys. zł. Wielkości dochodów nie uwzględniono przy ustalaniu wartości G, gdyż zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa w części 06 planowanie i realizacja dochodów nie były objęte szczegółowym badaniem.

Wydatki (w całości wydatki budżetu państwa): 30 341,2 tys. zł

Łączna kwota G : 30 341,2 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 1,0000$

Ocena cząstkowa dochodów: odstąpiono od dokonania oceny

Nieprawidłowości w wydatkach na kwotę 26,0 tys. zł³¹ (0,009% wydatków ogółem) polegała na dokonaniu wydatków na organizację pożegnań (w tym kolacji) dla 2 sędziów Trybunału Konstytucyjnego w związku z zakończeniem ich kadencji, co stanowiło naruszenie zasady wydatkowania środków publicznych wyrażonej w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Wydatki te nie mieściły się w zakresie zadań jednostki budżetowej.

Ocena cząstkowa wydatków: 5. Powyższa kwota nieprawidłowości w wydatkach mieściła się w dopuszczalnych granicach kwotowych dla oceny pozytywnej (do 0,25% wydatków). Ocenę obniżono o jeden punkt z uwagi na rodzaj nieprawidłowości (sfinansowanie przedsięwzięć o charakterze prywatnym ze środków publicznych).

Wynik końcowy Wk: 4 (ocena pozytywna)

²⁹ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

³⁰ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>.

³¹ Podobne wydatki w kwocie 46,7 tys. zł na organizację pożegnań dla 5 sędziów TK zrealizowano także w 2015 r.

Załącznik 5. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
8. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka
10. Minister Rozwoju i Finansów